

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/61/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6725010172
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Buceková, PhD., LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6725010172.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Bucekovej, PhD., LL.M. a sudcov JUDr. Mária Šuleja a JUDr. Andreja Matušovica v trestnej veci obžalovaného A. B. pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp. zn.: 2T/25/2025 zo dňa 28. 05. 2025, na verejnom zasadnutí konanom dňa 06. 08. 2025, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného A. B.

z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen, sp. zn.: 2T/25/2025 zo dňa 28. 05. 2025 bol obžalovaný A. B. uznaný vinným zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 30.11.2024 v čase okolo 16.30 h v obci C., D. E. F. G. H. D. B. XXX/X pod vplyvom alkoholu a metamfetamínu (pervitínu) vnikol do rodinnému domu so súpisným číslom XXX a na pozemky k nemu prináležiace, ktorých vlastníkom je A. I., nar. XX.XX.XXXX a ktorých oprávnenou užívateľkou je J. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. D. B. XXX/X, C. tak, že po predchádzajúcom osobnom rozhovore s J. I., ktorá vyšla pred rodinný dom na jeho opakované zvonenie pri bráne a ktorá s ním odmietla komunikovať a zamkla sa v dome, v úmysle využiť bezbrannosť J. I. spôsobenú jej starobou a osamotenosťou, preskočil oplotenie domu a domáhal sa kontaktu s poškodenou opakovaným zvonením a búchaním na vchodové dvere domu, počas čoho J. I. naliehavo uvádzal, že je z polície a potrebuje sa s ňou rozprávať, na čo J. I. odmietla z domu vyjsť a všetky vchodové dvere uzamkla a z obavy o svoj život telefonicky kontaktovala majiteľa domu A. I. a aj hliadku polície, pričom s ním následne komunikovala iba cez okno verandy v zadnej časti domu, z ktorého ho vyzývala, aby z jej pozemku odišiel, čo však nerešpektoval a vzal na mieste odložený drevený rebrík, ktorým vyliezol k oknu, z ktorého na neho J. I. kričala a následne aj do vnútorných priestorov rodinného domu, kde bol zadržaný hliadkou polície, čím J. I., ktorá utiekla do inej miestnosti domu, v ktorej sa uzamkla, nespôsobil žiadne zranenie.

Za to bol obžalovanému uložený podľa § 194 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 39 ods. 5 a § 46 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona bol obžalovaný zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu proti výroku o treste písomným podaním doručeným okresnému súdu 05. 06. 2025, ktoré doplnil o písomné dôvody podaním doručeným okresnému súdu 10. 06. 2025.

V dôvodoch odvolania poukázal na to, že sa k spáchaniu skutku priznal a tento úprimne oľutoval, pričom sa poškodenej J. I. aj ospravedlnil. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by mal spôsobiť poškodenej nejakú formu škody, či nemajetkovej ujmy respektíve, že by poškodená trpela

po spáchaní skutku posttraumatickou stresovou poruchou alebo obavou zo zopakovania rovnakého alebo podobného skutku. Poukázal aj na to, že sa nesprával hrubo, ale pokojne čakal na príchod policajnej hliadky, s ktorou plne spolupracoval. Zdôraznil, že chápe formálne poňatie trestného činu, avšak s ohľadom na okolnosti jeho spáchania ako aj jeho pomery a spôsobený následok sa uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v trvaní dvoch rokov javí ako veľmi prísne a na potrestanie by nepochybne postačoval aj miernejší trest. Mal za to, že súd mal ukladať trest pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby ešte výraznejšie, prípadne ukladať podmienečný trest odňatia slobody. Aj z ustanovenia § 33a ods. 1 Trestného zákona vyplýva, že sankcia spojená s ujmou na osobnej slobode má byť ukladaná len vtedy, ak účel sankcie nemožno dosiahnuť inak. Mal za to, že v jeho prípade s prihliadnutím na spáchaný skutok sú splnené zákonné podmienky na to, aby mu bol uložený trest, ktorý nie je spojený s ujmou na osobnej slobode. Záverom navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste a uložil mu miernejší trest.

V písomnom podaní doručenom krajskému súdu dňa 01. 08. 2025, označenom ako „vyjadrenie ku skutku“ poukázal obžalovaný na to, že bol pod silným okolitým tlakom, neuvažoval racionálne ani triezvo, prechádzal ťažkým obdobím. V tom čase mal dve zamestnania, priateľka bola na protialkoholickom liečení a jej syn K. bol zverený jemu a jeho mame. Po smrti matky zostal sám. Po prepustení z výkonu trestu dňa 08. 10. 2022 sa snažil žiť slušne. Po dobu, ktorá uplynula od jeho prepustenia, po spáchanie trestného činu bol vždy riadne zamestnaný na zmluvu a snažil sa žiť nový, usporiadaný život. Vzniknutá situácia ho úprimne mrzí. Ku skutku sa priznal, spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní, zároveň sa aj ospravedlnil poškodenej strane. Nemal v úmysle nijako ohroziť ani ublížiť poškodenej. Bol na tom v tom čase psychicky zle a jeho konanie bolo skratové. Žiadal aspoň minimálne zníženie trestu.

K odvolaniu obžalovaného sa prokurátor nevyjadril.

Spis bol tunajšiemu súdu predložený na rozhodnutie o odvolaní dňa 01. 07. 2025.

Verejné zasadnutie krajského súdu sa konalo za účasti obžalovaného, obhajcu obžalovaného a prokurátora krajskej prokuratúry.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť vo výroku o treste a uložiť obžalovanému miernejší trest, respektíve trest, ktorý by bol podmienečne odložený.

Prokurátor na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za zákonný a odôvodnený a odvolanie obžalovaného navrhol zamietnuť ako nedôvodné.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí krajského súdu uviedol, že sa pridrižiava konečného návrhu svojho obhajcu a ľutuje svoje konanie.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací primárne konštatoval prípustnosť odvolania a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Trestného poriadku, a preto podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil, že dňa 14. 04. 2025 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Zvolen pod sp. zn.: 2Pv 586/24/6611 na Okresný súd Zvolen obžalobu na obvineného A. B. pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona, na skutkovom základe tam uvedenom.

Obžalovaný A. B. na hlavnom pojedovaní, po tom ako bol poučený o možnosti urobiť vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. a), b), c) Trestného poriadku a po poučení podľa § 275 ods. 5 až 8 Trestného poriadku s tým, že ak urobí vyhlásenie o vine resp. nepoprie spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, bude toto vyhlásenie neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním, ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, obžalovaný vyhlásil, že sa cíti vinným zo spáchania žalovaného skutku a na všetky položené otázky v súlade s ustanovením § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/

Trestného poriadku odpovedal „áno“. Okresný súd vyhlásenie prijal a zároveň rozhodol, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný nepoprel spáchanie skutkov nevykoná a vykoná len dôkazy súvisiace s výrokom o treste, náhrade škody alebo ochrannom opatrení, pričom vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov, a to správy L., evidencie priestupkov, odpisu registra trestov, rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn.: 3T/54/2016 zo dňa 26. 08. 2016 a uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn.: 5To/78/2019 zo dňa 03.09. 2019.

Vzhľadom na správne zistený skutkový stav a plnú trestnoprávnu zodpovednosť obžalovaného nepochybil okresný súd, keď konanie obžalovaného právne posúdil ako zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona.

Okresný súd pri určovaní druhu a výmery trestu vychádzal zo zásad ukladania trestov uvedených v ustanovení § 34 Trestného zákona v rámci čoho hodnotil aj existenciu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, pričom u obžalovaného správne zistil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, že sa k trestnému činu priznal a tento úprimne oľutoval ako aj priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, že už bol v minulosti odsúdený. Za uvedený trestný čin je možné uložiť trest odňatia slobody na tri roky až osem rokov. Zároveň okresný súd mimoriadne znížil uložený trest podľa § 39 ods. 5 Trestného zákona o jednu tretinu pod dolnú hranicu na 24 mesiacov, a to z dôvodu vyhlásenia o vine, ktoré obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil. Zároveň okresný súd nevzhladol iné podmienky na mimoriadne zníženie trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu pričom poukazom na jeho kriminálnu a priestupkovú minulosť, ako aj správu z L. F. M. M. J. L. F. M. N. D. O. I. I., z ktorého vyplýva, že mu bol uložený disciplinárny trest pre porušenie povinnosti riadne si plniť pracovné povinnosti a príkazy a pokyny príslušníka zboru.

Trestný zákon vo viacerých ustanoveniach upravuje otázku ukladania trestov, a to jednak pri zásadách ukladania trestov, jednak pri úprave jednotlivých druhov trestov.

Pre ukladanie trestov platia zásady, ktoré ustanovuje Trestný zákon v § 34. Na jednej strane má trest zabezpečiť ochranu spoločnosti tak, že páchatelovi zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, na druhej strane má uložený trest vytvoriť podmienky na výchovu páchatel'a k tomu, aby viedol riadny život pričom trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Pri určení druhu trestu a jeho výmery má súd prihliadnuť na jednej strane na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na druhej strane na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, na jeho správanie po spáchaní trestného činu, najmä na jeho úsilie o náhradu škody, o odstránenie škodlivých následkov trestného činu a na úsilie páchatel'a o dosiahnutie urovnania s poškodeným ako aj na dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu. Trest by mal postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a blízke osoby.

Pri ukladaní trestu je potrebné v prvom rade vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu, ktorá je určená trestnou sadzbou ustanovenou pri jednotlivých skutkových podstatách trestných činov. Ustanovenie § 34 ods. 2 a 6 Trestného zákona umožňuje uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v Trestnom zákone, pričom jednotlivé druhy trestov možno uložiť samostatne alebo aj viac trestov popri sebe.

V odpise registra trestov má obžalovaný osem záznamov, naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn.: 5T/57/2018 zo dňa 20. 03. 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.: 5To/78/2019 právoplatným dňa 03.09.2019 pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 4 mesiace v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý trest vykonal 12. 01. 2022. V minulosti bol obžalovaný odsúdený za rôznorodú trestnú činnosť, pričom mu boli ukladané aj nepodmienečné tresty odňatia slobody.

V Centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov má obžalovaný 12 záznamov pre priestupky na rôznych úsekoch, prevažne pre priestupky proti občianskemu spolunažívaniu hrubým správaním.

Krajský súd sa stotožnil so záverom okresného súdu o tom, že u obžalovaného neexistujú žiadne okolnosti, ktoré by umožňovali ďalšie mimoriadne znižovanie trestu v zmysle ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona ako aj s dôvodmi, pre ktoré okresný súd uvedené ustanovenie neaplikoval.

Podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona, ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom. Okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatel'a. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno odôvodniť aj okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov, a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Okolnosťami prípadu však môžu byť aj také okolnosti, ktoré nie sú nevyhnutnou súčasťou príslušnej skutkovej podstaty, pokiaľ sa v danej kvalite a kvantite pravidelne nevyskytujú. Taktiež je pri tomto ustanovení potrebné prihliadať na pomery páchatel'a. Ich význam pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody sa zhodnotí podobne ako význam okolností prípadu. Za pomery páchatel'a odôvodňujúce postup podľa tohto ustanovenia možno považovať viac významných poľahčujúcich okolností pri nedostatku priťažujúcich okolností, vážnu chorobu páchatel'a, závislosť mnohopočetnej rodiny páchatel'a od jeho zárobku, stav zníženej príčetnosti páchatel'a, ak nie je možný iný zákonný postup, starostlivosť páchatel'a o väčší počet osôb na neho odkázaných a pod. Okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a môžu odôvodniť aplikáciu § 39 Trestného zákona len za predpokladu, že použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby odňatia slobody by bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania. Mimoriadnymi pomermi páchatel'a podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona sú okolnosti, ktoré nemajú priamy vzťah k spáchaniu trestného činu a ktoré nie sú hodnotené v rámci stupňa spoločenskej nebezpečnosti činu. Takými okolnosťami nie je skutočnosť, že sa páchatel' k činu priznal, oľutoval ho a pomáhal ho objasniť. Mimoriadnymi pomermi z tohto hľadiska môže byť napríklad situácia páchatel'a, ktorý sa skutočne stará o väčší počet osôb odkázaných na neho svojou výživou, alebo ktoré sú dokonca v jeho osobitnej starostlivosti, kedy neprítomnosť páchatel'a (ktorý tieto povinnosti riadne plnil) v rodine po dlhšiu dobu by mohla ohroziť riadnu výživu a výchovu týchto osôb (R 19/1967).

Krajský súd však výmeru trestu uloženého okresným súdom považuje za príliš miernu, a to napriek urobenému vyhláseniu o vine zo strany obžalovaného. Je zrejmé, že obžalovaný sa opakovane dopúšťa rôznorodej trestnej činnosti a jeho nápravu nezabezpečili ani viaceré vykonané tresty odňatia slobody. Zároveň je potrebné zdôrazniť aj vyššie uvedený spôsob spáchania predmetného trestného činu. Podľa názoru krajského súdu by na obžalovaného bolo potrebné pôsobiť tretom dlhšieho trvania. Mimoriadne zníženie trestu podľa ustanovenia § 39 ods. 5 Trestného zákona je len možnosťou a nie je naň právny nárok. Z uvedených dôvodov neprichádzalo u obžalovaného do úvahy ani ďalšie mimoriadne znižovanie trestu podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona, keďže takýto postup neodôvodňovali ani pomery obžalovaného ani okolnosti prípadu a zároveň by použitie zákonom stanovenej trestnej sadzby bez mimoriadneho zníženia trestu v žiadnom prípade nebolo pre obžalovaného neprímerane prísne.

Z dôvodu, že odvolanie proti výroku o treste podal len sám obžalovaný, nemohol mu krajský súd ukladať trest prísnejší, a to vzhľadom na zásadu zákazu zmeny k horšiemu.

Okresný súd správne zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, keďže bol v posledných desiatich rokoch vo výkone trestu pre úmyselný trestný čin.

Na základe uvedených skutočností krajský súd odvolanie obžalovaného zamietol ako nedôvodné.

Predmetné rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.